

Munkavállalási feltételek Európa országaiban

AUSZTRIA

Terület:	83.871 km ²
Főváros:	Bécs
Népesség:	8,4 millió fő
Beszélt nyelvek:	német, horvát, szerb, olasz, szlovén, magyar
Fizetőeszköz:	Euro

BEUTAZÁS, TARTÓZKODÁS, BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG

Magyar állampolgárok 2004. május 1-jétől 3 hónapot meghaladó tartózkodási szándék esetén is vízummentesen utazhatnak be Ausztriába. Az EU/EGT állampolgárainak és hozzátartozóinak nincs szükségük tartózkodási jogcímre, szabadon letelepedhetnek, viszont igazolniuk kell, hogy magukat, illetve családtagjaikat el tudják tartani, és betegbiztosítást kötöttek, vagy azt, hogy a közeljövőben álláshoz jutnak.

Azoknak a külföldi állampolgároknak, akik munkavállalás vagy letelepedés céljából utaznak Ausztriába, a beutazást követő 3 napon belül be kell jelentkezniük az ausztriai lakcím szerinti kerületi önkormányzati hivatalnál vagy községházán, ahol fényképes igazolványt is igényelhetnek.

A bejelentőlap (*Meldezzettel*) beszerezhető az illetékes hivataloknál, trafikokban, egyes anyakönyvi hivatalokban, de letölthető a

www.wien.gv.at/verwaltung/meldeservice/meldezzettel.html címről is.

MUNKAVÁLLALÁS, ÁLLÁSKERESÉS

Ausztria 2011. május 1-jével megnyitotta munkaerőpiacát a 2004-ben csatlakozott nyolc kontinentális tagállam munkavállalói, így a magyar munkavállalók előtt is.

A korlátozások feloldását követően Ausztriában gyakorlatilag megszűnik mindenfajta előzetes bejelentési és engedélyezési kötelezettség, azonban bizonyos feltételek – főképp a munkavállalók bérezésére, valamint munka- és pihenőidejük betartására vonatkozó szabályok – teljesítése továbbra is kötelező marad.

Alapjában véve az uniós szabályozás lényege abban áll, hogy a küldő tagállamból származó (egyéni és kiküldött) munkavállalók nem okozhatnak bér- és szociális feszültséget a fogadó állam munkaerőpiacán. Ehhez szükséges annak az ismerete, hogy Ausztriában nincsen egységes minimálbér, azonban a minimálbéreket évről évre a munkaadói és munkavállalói érdekképviseleti szervek az ágazati kollektív szerződés részét képező bérmegállapodásban rögzítik, amelyet valamennyi vállalkozásnak kötelező betartania.

Ausztriában nincs központilag megállapított minimálbér, de szakmák, illetve ágazatok bérezésére vonatkozóan létezik a szakszervezetek által alkotott, évenként megújított kollektív szerződés. (Béreket bizonyos esetekben egyéni megállapodás

alapján is megállapíthatnak a munkaadók.) Bérjegyzéket a munkavállalók részére nem állítanak ki, személyi adataik a társadalombiztosítás számítógépes adatbankjában vannak nyilvántartva.

Álláslehetőségeket az Osztrák Munkaerőpiaci Szolgálat (AMS) honlapján (www.ams.at) és az osztrák napilapokban (pl. a *Der Kurier*, *Die Presse*, *Der Standard*, *Kronenzeitung*, *Kleine Zeitung*) találhat. Álláskeresésben segítséget kérhet a Kereskedelmi és Gazdasági Kamarától, szakszervezetektől (pl. Szakszervezeti Szövetség – ÖGB) is.

A munkaviszony megszűnése esetén a munkáltató igazolást állít ki a munkavállaló számára.

Munkanélküli ellátás

Ha egy munkavállaló elveszíti munkáját, munkanélküli ellátásra válhat jogosulttá, amennyiben munkanélkülivé válását bejelenti az osztrák munkaügyi szolgálatnak, és igényli az ellátást. A munkanélküli járadék összege az Ausztriában utoljára szerzett bér összegéhez igazodik, feltéve, hogy a foglalkoztatás legalább 4 hétig tartott. Ennél rövidebb foglalkoztatásnál a végzett tevékenység esetében szokásos átlagkeresetet veszik alapul.

A munkanélküli járadékot a munkaviszonyban töltött napok után számolják. A munkanélküli ellátás folyósításának időtartama függ a korábbi keresőtevékenység időtartamától és az életkortól is, de alapesetben legalább 20 hét.

A munkanélküli járadékot az igénylés benyújtásának napjától számítva fizetik. Az ellátást a Munkaügyi Hivatal (*Arbeitsmarktservice*) illetékes regionális kirendeltségén személyesen lehet igényelni.

Ha a munkanélküli járadék folyósítása megszűnt, az igénylő azonban nem talált munkát és más anyagi forrással nem rendelkezik, munkanélküli segélyben részesülhet. Ennek az ellátásnak az igénybevételéhez igazolnia kell, hogy anyagi helyzete bizonytalan. A munkanélküli ellátásokról bővebben a www.ams.at honlapon található információ.

TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS

Az osztrák társadalombiztosítási rendszer magába foglalja az öregség, betegség, anyaság, rokkantság, fogyatékoság, valamint munkanélküliség esetén nyújtott ellátásokat.

Ausztriában a nyugdíjkorhatár nők esetében 60, férfiaknál 65 év. A nyugdíjjogosultság feltétele minimum 180 hónap időtartamú járulékfizetési időszak megléte, vagy a nyugdíjat megelőző 360 hónapban 180 hónapnyi biztosított időszak.

A két ország között megkötött, szociális biztonságról szóló egyezményben (2000. évi CXXIII törvény) már uniós csatlakozásunk előtt szabályozták a munkanélküli járadék iránti jogosultság megalapozásaként a mindkét országban teljesített biztosítási idők összevonhatóságát. A szociális biztonságról szóló egyezmény szabályozásával ellentétben az EU jogszabályi előírásai nem rögzítenek semmilyen időtartamot arra vonatkozóan, hogy mennyi ideig kell a magyar munkavállalónak Ausztriában

foglalkoztatásban állnia ahhoz, hogy jogosult legyen munkanélküli járulékra. Az EU-s rendelkezések értelmében csupán annyi az előfeltétel, hogy a munkavállalónak a munkanélkülivé válás időpontját megelőzően biztosítási időt kellett szereznie Ausztriában.

Társadalombiztosítási járulék fizetése szinte minden foglalkozási csoport esetén kötelező, cserébe meghatározott ellátásokat lehet igénybe venni. A járulékfizetők térítésmentesen igénybe vehetik az állami kórházak, valamint a megbizosító pénztárral szerződésben álló orvosok, szakorvosok szolgáltatásait. Az ingyenes ellátás igénybevételéhez fel kell mutatni az ún. beteglapot (*Krankenschein*). A társadalombiztosítási járulékot a munkáltató fizeti be az illetékes hatóságnak. A munkáltató feladata a munkavállalók társadalombiztosítási rendszerbe történő bejelentése is. A bejelentés után minden biztosított tajsámot kap.

Egyedülálló szülők vagy alacsony jövedelmű családok a gyermekgondozási segély mellé további támogatást kaphatnak. A gyermekgondozási segélyt abban az országban fizetik ki, ahol egyik vagy mindkét szülő kereső tevékenységet folytat. Amennyiben a szülők különböző tagállamokban vannak foglalkoztatva, akkor a családi ellátás kifizetésére az az állam köteles, amelyben a gyermek lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkezik. A támogatás összege a gyermekek számától, életkorától és esetleges fogyatékoságuk mértékétől függően változik.

Az EU/EGT állampolgárok bármely tagállamban jogosultak a munkaerő-piaci szolgáltatások igénybevételére. Munkaviszonya megszűnése esetén keresse fel a helyi munkaügyi szervet, és minden esetben kérje munkaviszonyának igazolását az U1/E301-es nyomtatványon, valamint érdeklődjön a munkanélküli ellátás igénybevételének lehetőségéről.

Az uniós országokból érkező turisták sürgősségi egészségügyi ellátásra való jogosultságát az EU egyes tagállamaiban az Európai Egészségbiztosítási Kártya (EU Kártya) biztosítja. Az EU Kártyát a magyarországi lakóhelye szerint illetékes megyei egészségbiztosítási pénztár állítja ki, érvényességi ideje 3 év.

ADÓZÁS

Ausztriában a személyi jövedelemadó alapja az egy naptári év (január 1. és december 31. között) alatt szerzett jövedelem. A személyi jövedelemadót és a társadalombiztosítási járulékokat a munkáltató vonja le a munkavállaló béréből. Az egyszerre több munkáltatónál dolgozó, illetve más forrásokból is jövedelemre szert tevő munkavállalóknak külön adóbevallást kell készíteniük. A bevallást május 15-ig kell elkészíteni és leadni.

Korlátlanul adózásra kötelezettek azok a személyek, akik több mint 6 hónapja lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkeznek Ausztriában. A 6 hónap elteltével a korlátlan adózási kötelezettség a tartózkodás első napjától kezdve visszamenőleges hatállyal érvényesül. Azok az uniós állampolgárok, akiknek bár nincs Ausztriában lakhelyük, de fő jövedelmi forrásuk Ausztriában van (a jövedelmük 90%-ára itt tesznek szert, vagy a külföldi jövedelmük nem magasabb összesen 10.000

eurónál), kérvényezhetik a korlátlan adókötelességet. Ekkor a korlátlan adókötelesség ellenére csak az ausztriai jövedelmeik képezik az adó tárgyát.

Jövedelem euróban	Adó számítása	Adó százalékban (átlag adókulcs)
11.000 euróig	0	0%
11.000 - 25.000 euró	$\frac{(\text{Jövedelem} - 11.000) \times 5.110}{14.000}$	36,5%
25.000 - 60.000 euró	$\frac{(\text{Jövedelem} - 25.000) \times 15.125}{35.000} + 5.110$	43,214%
60.000 euró felett	$(\text{Jövedelem} - 60.000) \times 0,5 + 20.235$	50%

OKTATÁS

Az óvodák Ausztria majdnem minden tartományában térítéskötelesek, mely térítés mértéke tartományonként változó, fizetéséhez támogatás igényelhető. A tanköteles gyerekek és fiatalok számára az állami iskolák térítésmentesek. A tankötelezettség Ausztriában 9 év, 6-tól 15 éves korig tart.

Kötelező iskolák:

a) Az iskola első 4 éve: általános iskola, illetve kisegítő iskola.

b) Az iskola 5-8. éve:

- általános iskola felső tagozat (*Hauptschule*)
- 8 éves középiskola alsó tagozat
- 8 éves általános iskola, illetve kisegítő iskola felső tagozata

c) Az iskola 9. éve

- technikum
- szakiskola (közép vagy felsőfokú)
- a 8 éves általános iskola, kisegítő iskola, illetve felső iskola folytatása

Az iskolaév szeptember első vagy második hétfőjén kezdődik. Az iskolaév a tanítási időszakból (két szemeszter) és a nyári szünetből áll. A tanítási időszak június 27. és július 10. között ér véget. Ausztriában számos nyelviskolában lehet idegen nyelvet tanulni, a tanfolyamok azonban térítéskötelesek.

VÉGZETTSÉGEK ELISMERÉSE

A végzettségek elismerésével kapcsolatban az európai uniós ENIC/NARIC hálózat nemzetközi központjai adnak naprakész tájékoztatást. A nemzeti központok elérhetősége megtalálható a www.enic-naric.net weboldalon. A magyarországi NARIC központként működő Magyar Ekvivalencia és Információs Központ honlapja: www.ekvivalencia.hu. Az osztrák NARIC irodához is fordulhat, amennyiben a felsőoktatásban szerzett diplomáját Ausztriában szeretné elismertetni. A NARIC iroda az Európai Bizottság által 1984-ben létrehozott nemzetközi hálózat tagjaként az

osztrák *Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung* (BMWF) osztályaként működik. Az illetékes osztrák hatóságok bizonyos esetekben vizsga letételét tartják szükségesnek. Erre vonatkozóan további információk a minisztérium honlapján (www.bmwf.gv.at) található.

ÉLETKÖRÜLMÉNYEK

Lakhatás / szállás

A városokban nagy számban találunk bér-, szövetkezeti és saját tulajdonú lakásokat, a vidéki régiókban pedig a családi házak kínálnak lakhatási lehetőséget. Az eladó vagy kiadó lakásokról a helyi újságokban vagy az ingatlanközvetítő irodákban lehet tájékozódni. A lakbért több tényező befolyásolja (a lakás mérete, elhelyezkedése, megközelíthetősége). Problémák esetén a Lakásbérlők Egyesületeihez vagy az illetékes tartományi Munkáskamarához lehet fordulni.

Bankszámlanyitás

Bankkártya igényléséhez útlevelel vagy személyi igazolvány és lakcímkártya szükséges.

Gépjárművezetői engedély

A Magyarországon szerzett gépjárművezetői jogosítvány Ausztriában is használható.

Árak (az árak tájékoztató jellegűek, idővel változhatnak):

Kenyér:	2 EUR/kg-tól
Tej:	0,80 EUR/liter
Ásványvíz:	0,40 EUR/liter
Kávé:	2,30 EUR/¼ kg
Tömegközlekedés:	1,50 EUR-tól
Benzin 95:	1,40 EUR/litertől
Dízel:	1,40 EUR/litertől
Áram:	0,20 EUR/kWh
Gáz:	0,67 EUR/m ³
Víz:	1,50 EUR/m ³
Menü:	5,50-6,50 EUR

Segélyhívó számok

Segélyhívó szám: 112

Mentők: 144

Tűzoltók: 122

Rendőrség: 133

HASZNOS INTERNETCÍMEK, ELÉRHETŐSÉGEK

Munkaügyi központ (AMS):

www.ams.at

Osztrák Szakszervezetek Szövetsége:

www.oegb.at

Gazdasági kamarák szövetsége:

www.wko.at

Társadalombiztosítás:

www.sozialversicherung.at

Adózás:

www.bmf.gv.at, www.help.gv.at

Napilapok:

www.kurier.at

www.diepresse.at

www.derstandard.at/karriere

www.kleinezeitung.at

www.tirol.com

Lakás:

www.wien.gv.at

www.immobilien.net

Iskolák:

www.help.gv.at

www.bmukk.gv.at

Továbbképzés:

www.wifi.at

www.bfi.at

Aranyoldalak:

www.herold.at

Magyarország Bécsi Nagykövetsége

Bankgasse 4–6, 1010 Wien,

Tel.: +43 1 537 80 300

E-mail: kom@huembvie.at

Web: www.mfa.gov.hu/kulkepviselet/at/hu

Ausztria Budapesti Nagykövetsége

1068 Budapest, Benczúr u. 16.,

Tel.: +36 1 479 7010

E-mail: austroamb-budapest@pronet.hu

Web: www.bmeia.gv.at

A kiadványban szereplő adatok tájékoztató jellegűek és nem teljes körűek.

Az időközben bekövetkezett változások miatt a legfrissebb információkért javasoljuk, hogy keresse fel legközelebbi EURES-tanácsadóját.

Lezárva: 2013. március

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat: www.munka.hu, www.eures.hu

EURES honlap: eures.europa.eu

Európai önéletrajz (EUROPASS): www.europass.hu

Kiadó: Nemzeti Munkaügyi Hivatal

